

GADALAIKI.

PAVASARIS UN VASARA

SKOLOTĀJA LAPAS

LASĪŠANA UN LEKSIKA

1. uzdevums

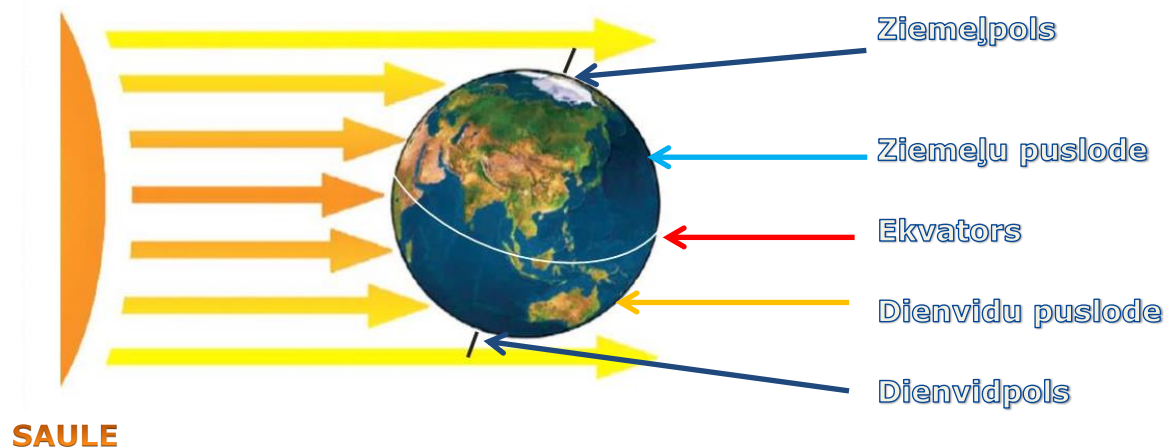
Lasi un atbilstoši savieno Niklāva un Martas frāzes!

 NIKLĀVS	 MARTA
Čau, Marta! Kur pašlaik esi?	Sveiks, Niklāv! Tagad esmu vēl mājās, Rīgā. Rīt braukšu uz laukiem.
Vai tad tev uz skolu nav jāiet? Rīt taču trešdiena.	Nē, vakar sākās vasaras brīvlaiks. Latvijā tagad ir vasara. Šodien jau jūnijs – vasaras pirmais mēnesis.
Jā, tiešām?! Mums Austrālijā gan tagad ir ziema. Tas ir interesanti – vienā vietā vasara, bet otrā – ziema. Vai tu zini, kāpēc tā ir?	Tāpēc, ka mēs dzīvojam dažādās puslodēs. Ir Ziemeļu puslode un Dienvidu puslode. Zeme riņķo ap Sauli. Saule katru Zemes puslodi silda dažādi.
Grūti saprast. Vai tu zini, kur es varu izlasīt par gadalaikiem dažādās vietās?	Es tev e-pastā aizsūtīšu informāciju par gadalaikiem un laika apstākļiem. Varēsi izlasīt.
Paldies! Gaidīšu.	Lūdzu! Lai veicas lasīšana!

2. uzdevums

Apskati 1. un 2. attēlu!

1. attēls

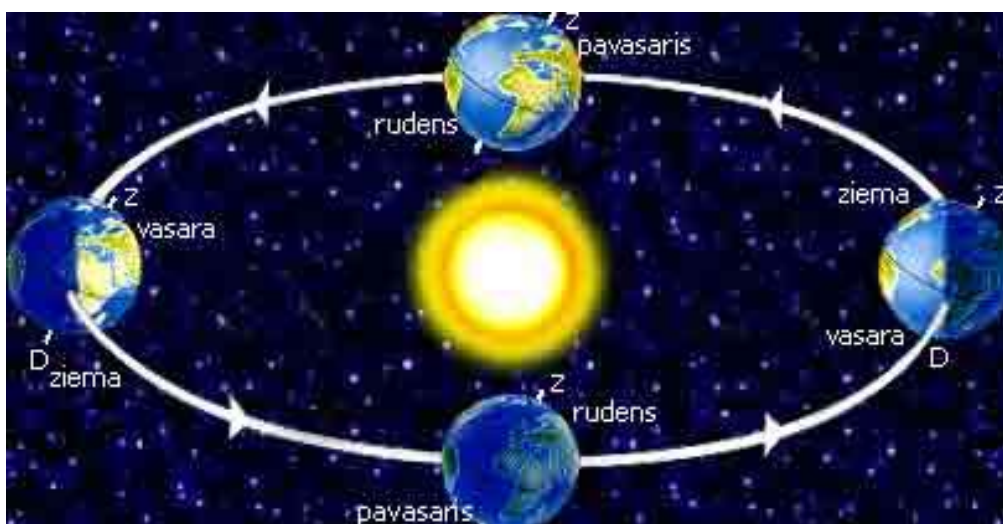
Debesu puses (debespuses) un to apzīmējumi
N (North) = Z (ziemeļi)

W (West) = R (rietumi)   E (East) = A (austrumi)

S (South) = D (dienvidi)

Zemes griešanās ap Sauli un gadalaiki

Lasi tekstu un virs svītras raksti atbilstošo vārdu!

auksts, ziema, silda, siltumu, karsts, pavasaris, gadalaiki, Dienvidu, daudz

Zeme ir apaļa, tāpēc Saules stari uz Zemi krīt atšķirīgi. Uz ekvatora Saules stari krīt taisni, tāpēc ekvators saņem ļoti **daudz** Saules siltuma. Tur visu gadu ir **karsts**. Uz poliem saule spīd slīpi, tāpēc poli saņem maz siltuma. Tur visu gadu ir ļoti **auksts**. Zeme starp ekvatoru un poliem saņem vidēju Saules **siltumu**. Zemes daļās starp ekvatoru un poliem ir četri **gadalaiki**: ziema, pavasaris, vasara un rudens. Zeme riņķo ap Sauli, un Saule katru Zemes puslodi **silda** nevienādi. Kad Latvijā, Ziemeļu puslodē, ir vasara, tad Dienvidu puslodē ir **ziema**. Kad Austrālijā, **Dienvidu** puslodē, ir rudens, tad pie mums Latvijā ir **pavasaris**.

<div style="border: 1px solid green; padding: 5px; display: inline-block;">IEGAUMĒ</div>	<div style="border: 1px solid green; padding: 5px; display: inline-block;">VĀRDI</div>	<div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;"> <p>Daudz</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>Vidēji</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>Maz</p> </div> </div>									
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 33%;">Kas?</th> <th style="width: 33%;">Kāds?</th> <th style="width: 33%;">Kā?</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>siltums</td> <td>silts</td> <td>silti</td> </tr> <tr> <td>aukstums</td> <td>auksts</td> <td>auksti</td> </tr> </tbody> </table>	Kas?	Kāds?	Kā?	siltums	silts	silti	aukstums	auksts	auksti		
Kas?	Kāds?	Kā?									
siltums	silts	silti									
aukstums	auksts	auksti									

Nosaukums ar LIELO burtu	
Zvaigznes	S aule, P olārzvaigzne, S īriuss u. c.
Planētas	Z eme, M arss, V enera, J upiters u. c.

Mazais burts	LIELAIS burts
Latvijā vasarā bieži ir s aule.	Zeme riņķo ap S auli.
Latvija ir skaista z eme.	Saule silda Z emi.

3. uzdevums

Lasi pasaku!

Tēvs un 12 dēli

Vienam tēvam bija divpadsmit dēlu. Tēvs mīlēja visus dēlus, bet tie savā starpā strīdējās. Tādēļ tēvs izdomāja tā – kad viens dēls beigs strādāt, tad tikai nākamais sāks savus darbus. Tad visi divpadsmit nesatiksies un nestrīdēsies. Trīs tēva dēliem patika aukstums un sniegs. Šiem dēliem ļoti patika balta krāsa. Citiem sešiem dēliem patika visi zaļie toņi – no gaiši zaļa līdz tumši zaļam. Dārzos, mežos un parkos viņi iekrāsoja dzeltenus, violetus, zilus plankumus – gan lielus, gan mazus. Šiem sešiem dēliem bija laba draudzene – saule. Vēl citi trīs dēli domāja, ka zaļā krāsa ir garlaicīga, tāpēc visu dabā nokrāsoja dzeltenos un sarkanos toņos. Šie trīs dēli draudzējās ar lietu, vēju un mākoņiem. Tā nu divpadsmit dēli visu gadu strādāja – katrs savā laikā. Kad viens beidza, tad otrs sāka savus darbus.

Atbildi uz jautājumiem! Ja vajag, meklē palīdzību kalendārā!

Kas ir tēvs? **Gads.**

Kas ir 12 dēli? **Mēneši.**

Kā sauc trīs dēlus, kam patīk baltā krāsa?

Decembris Janvāris Februāris

Kurā gadalaikā šie trīs dēli strādāja? **Ziemā.**

Kā sauc sešus dēlus, kuriem patīk zaļā krāsa?

Marts Aprīlis Maijs

Jūnijs Jūlijs Augusts

Kuros gadalaikos šie seši dēli strādāja? **Pavasari un vasarā.**

Kā sauc trīs dēlus, kas krāsoja ar dzeltenu un sarkanu krāsu?

Septembris Oktobris Novembris

Kurā gadalaikā šie trīs dēli strādāja? **Rudenī.**

IEGAUMĒ

Gaiši zaļš

Tumši zaļš

Zaļās krāsas toņi

4. uzdevums

Lasi dzejoli un klausies komponista Valtera Kaminska dziesmu ar dzejnieka Māra Čaklā vārdiem!

<https://www.youtube.com/watch?v=cvMEXDoWFs0>

Ja nevari atvērt saiti, ieraksti vietnē *Youtube*: saulīte ar zobiem!

SAULĪTE AR ZOBIEM

Sunim zobi, kaķim zobi,
saulīte ar zobiem.
Saulīte ar zobiem,
bet ne rej, ne ņaud.

Saltie sniegi nokusīs,
saulei zobi izkritīs.
Sunim zobi, kaķim zobi,
saulītei - tu-tū.

Suns tos zobus meklēt
skries,
ries un ries, un ries, un ries.
Kaķis ņaudēs savu: "Ņau -
it nekur te zobu nav."

Saule klusa pasmaidīs,
suņus, kaķus apsildīs.

Pasvītro pareizo atbildi!

Saule ar zobiem ir **vasarā/ziemā**.

Saulei zobi izkrīt **ziemā/pavasari**.

Saule visvairāk smaida **vasarā/ziemā**.

Saule bez zobiem siltā laikā

Saule ar zobiem aukstā laikā

/M.Čaklais/

VĀRDI

Sniegs kūst (nokūst) – siltumā sniegs pazūd (kļūst par ūdeni). Sniegs kūst pavasarī.
Apsildīs = sildīs
Izkrīt (no izkrist) – pazūd, vairs nav. Piem. Bērniem izkrīt piena zobi.

5. uzdevums

Raksti virs svītras atbilstošā vārda burtu!

A – nokrišņi, **B** – ugunsgrēki, **C** – negaisi

Latvijā jūlijā un augustā bieži ir **A**

– ir stiprs lietus, pērkons un zibens.

Latvijā gan siltajās sezonās, gan aukstajās ir **C**

– sniegs un lietus.

Latvijā **B** mežos nav bieži, jo laiks reti ilgstoši ir karsts un sauss.

VĀRDI

Mitrs – laiks, kad ir nokrišņi.
Sausš – laiks, kad nelīst.
Ilgstošs – tāds, kas ir ilgu laiku, piemēram, mēnesi.
Sezona – noteikts laika posms; šajā gadījumā –
gadalaiks, vairāki gada mēneši.

6. uzdevums

Apskati attēlu un teikumā vīrs svītras raksti atbilstošā vārda burtu!

Attēlā ir laika **G** Latvijā 2020. gada 1. jūnijā.

Rīgā ir gan mākoņi, gan spīd **B**.

Šajā dienā Rūjienā un Stendē ir **F** temperatūra.

Ainažos pie jūras ir **A** nekā Rēzeknē.

Rēzeknē un Ventspilī ir **D** temperatūra nekā citās pilsētās.

Kurzemē ir **E** laiks, bet Latgalē ir **C** diena.

- A** – siltāks
- B** – saule
- C** – mākoņaina
- D** – zemāka
- E** – saulains
- F** – augstākā
- G** – prognoze

7. uzdevums

Raksti teikumā vīrs svītras atbilstošos vārdus!

auksts, karsts, zema, augsta, augsta, vēsas, augsta, siltas

☀ + 24 °C	Latvijā jūlijā bieži laiks ir <u>silts</u> , jo ir augsta temperatūra.
☁ - 5 °C	Rudens beigās Latvijā bieži ir vēsas nakts.
☁ - 17 °C	Dažreiz februārī ārā ir ļoti auksts , jo ir zema temperatūra.
☀ + 38 °C	Latvijā reti ir ļoti augsta temperatūra, kad ārā ir karsts .
☀ + 18 °C	Maijā bieži ir saulainas un siltas dienas, jo ir diezgan augsta temperatūra.

VĀRDI

-17° C Zema temperatūra. Au**k**sts laiks.
+26° C Au**g**sta temperatūra. Silts laiks.

KAS? KĀDS?

saule – saul**ai**ns
vējš – vē**ai**ns
mākoņi – māko**ai**ns
lietus – liet**ai**ns

Temperatūras skalas	karsts	silts	vēss	auksts
C° – Celsija grādi	+42° C	+23° C	-6° C	-30° C
F° – Fārenheita grādi	+108° F	+73° F	+19° F	-22° F

8. uzdevums

8.1. Lasi un atrodi teikuma beigas! Pareizās teikuma beigas palīdzēs atrast attēli.

	Teikuma sākums	Teikuma beigas
	Pavasari biežāk spīd saule,	...un laiks kļūst siltāks
1.	Martā saulainās vietās jau zied...	...krokusi un sniegpulkstenītes.
2.	Martā un aprīlī no siltajām zemēm...	...atlido gājputni – stārķi, melnie strazdi, cielavas un citi putni.
3.	Par pavasari un zilām vizbulītēm...	...priecājas Latvijas nacionālais kukainis – mārīte.
4.	Maijā un jūnijā sākumā dārzos, parkos un pie mājām...	...smaržo violeti un balti ceriņi.
5.	Maijā dārzos zied augļu koki –...	...ābeles, plūmes, ķirši, bumbieres.
6.	Jūniju sauc par Ziedu mēnesi, jo tad...	...pļāvās zied daudzas un dažādas puķes.
7.	Jūlijā par smaržīgiem liepu ziediem...	...priecājas bites.
8.	Pēdējais vasaras mēnesis ir augusts,...	...tad dārzos ir gurķu un tomātu raža.

8.2. Raksti teikuma numuru pie atbilstošā attēla!

4. Smaržīgie ceriņi

7. Bite liepu ziedos

6. Pļavas ziedi

8. Gurķi un tomāti

3. Mārīte vizbulītēs

5. Zied ābeles

1. Krokusi un sniegpulkstenīte

2. Latvijas nacionālais putns – baltā cielava

VĀRDI

Puķe = zieds

Raža – dārzeni, augļi, ko iegūst no dārza, lauka.

Gājputni – putni, kas rudenī no Latvijas lido uz siltajām zemēm. Tur viņi dzīvo ziemā. Pavasarī viņi atlido uz Latviju.

IEGAUMĒ

Latvija – Latvijas vasara
Pavasaris – pavasara ziedi
Vasara – vasaras mēneši
Ābeles (dsk.) – ābeļu ziedi
Gurķi (dsk.) – gurķu raža
Augļi (dsk.) – augļu koki

9. uzdevums

Skolotājs jautā:

– Kāpēc vasarā dienas ir garākas, bet naktis īsākas?

Visi skolēni klusē. Tikai mazais Jānis paceļ roku un atbild:

– Skaidrs, kāpēc tā ir! Vasarā naktis ir īsākas, tāpēc dienas ir garākas!

Vai tu zini, kura diena Latvijā parasti ir garākā un kura īsākā?

22. jūnijā ir vasaras saulgrieži – tad ir garākā diena un īsākā nakts gadā. Vasaras saulgriežu laikā svin skaistākos vasaras svētkus – Jāņus. Jāņi ir latviskākie gadskārtu svētki.

Lasi par to, ko dara Jāņos! Katram tekstam atrodi atbilstošo attēlu!

1. Līgo dienā jāpin un jāliek galvā vainagi! Tautasdziesmā raksta: „Visa laba Jāņu zāle,/Kas zied Jāņu vakarā.” Līgo vainagā var pīt visas puķes, kas zied Jāņu laikā.

2. Jāņos jāpušķo māja ar Jāņu zālēm, bērziem vai ozolu zariem.

3. Līgo vakarā jādedzina ugunskurs. Uguns simbolizē sauli.

4. Jāņu naktī jālec pāri ugunskuram. Tad cilvēks būs vesels un laimīgs.

5. Jāņu ēdienkartē noteikti jābūt sieram. Siera apaļā forma arī simbolizē sauli.

1.

2.

4.

3.

5.

IEGAUMĒ

Ko darīt? Kas jādara?

pīt – jāpin

likt – jāliek

pušķot – jāpušķo

dedzināt – jādedzina

lēkt – jālec

būt – jābūt

10. uzdevums

Lasi Jāņu tautasdziesmas un virs svītras raksti atbilstošo vārdu!

Koši, koši, jauki, jauki,
Kad atnāca _____ diena:
Dzied _____, līgo meitas,
Meža gali _____.

Jāņa, putniņi, gavilē

VĀRDI

Gavilē (no 'gavilēt') –
šeit: priecīgi, skaļi dziedāt.
Putniņi – pamazināmā
forma no 'putns'.

Pa gadiņu Jānīts nāca,
Kā mēs _____ mielosim?
Sildām pienu, _____ raušus.
Pinam _____ vainadziņus.

Jāni, cepam, krāšņus

Mielosim (no 'mielot') –
garšīgi ēst.
Raušus (rauši) – pīrāgs,
plācenis.
Krāšņs – ļoti skaists,
bagātīgs (šeit: skaists, ar
daudziem ziediem).
Vainadziņš – pamazināmā
forma no 'vainags'.

Visu _____ dziesmas krāju,
Jāņu dienas gaidīdama:
Nu atnāca Jāņu _____,
Nu _____ jāizdzied.

diena, gadu, dziesmiņas

Krāju (no 'krāt'); vākt
kopā, glabāt.
Gaidīdama – no vārda
'gaidīt'.
Jāizdzied – vajag dziedāt
daudzas dziesmas.
Dziesmiņas – pamazināmā
forma no 'dziesmas'.

KLAUSĪŠANĀS

1. uzdevums

Klausies un apvelc atbilstošo atbildi! Tekstu vari klausīties vairākas reizes.

Paraugs

Kā sauc radio staciju?

A "Rīga"

B "Rīgas ziņas"

C "Laiks Rīgā"

1. Kurš gadalaiks ir maijā Latvijā?

A Vasara.

B Ziema.

C Pavasaris.

2. Kāds laiks ir 22. maijā no rīta?

A Miglains.

B Saulains.

C Mākoņains.

3. Kāds laiks būs sestdien pa dienu?

A Spīdēs saule.

B Būs mākoņi.

C Būs lietus.

4. Kāda būs maksimālā temperatūra sestdienā?

A +5°

B +20°

C +15°

5. Kurā nedēļas dienā būs +25 grādus silts?

A Trešdien.

B Piektdien.

C Svētdien.

6. Kāds vējš būs svētdien?

A Būs vētra.

B Lēns vējš.

C Stiprs vējš.

1. uzdevums

Klausies un apvelc atbilstošo atbildi! Tekstu vari klausīties vairākas reizes.

Labdien, runā radiostacija "Rīga"! Šodien ir piektdiena, 22. maijs.

Klausieties laika ziņas! Šodien Latvijā būs skaista pavasara diena. No rīta būs neliela migla un gaisa temperatūra plus 10 grādu, bet dienā gaisa iesils līdz plus 20 grādiem. Pa dienu spīdēs saule un mākoņu nebūs.

Sestdien pa dienu būs mākoņi, saule spīdēs tikai vakarā, un vairs nebūs tik silts: naktī būs plus 7 grādi, bet dienā maksimālā temperatūra būs tikai plus 15 grādi.

Nedēļas pēdējā diena – svētdiena – būs ļoti silta un saulaina, temperatūra būs augsta, līdz pat plus 25 grādiem. Pūtīs lēns dienvidu vējš.

2. uzdevums

Klausies un virs svītras raksti trūkstošo vārdu! Skaitļus raksti ar cipariem! Tekstu vari klausīties vairākas reizes.

Paraugs

Sieviete zvana uz Dobeles ceriņu dārza administrāciju.

1. Dobeles ceriņu dārzs atrodas 70 km no Rīgas.
2. Ja nav savas automašīnas, tad uz ceriņu dārzu var braukt ar autobusu.
3. Šogad maija beigās dārzā notiks jauniešu koru koncerts.
4. Ceriņu dārzu var apmeklēt līdz pulksten 18.00.
5. Pensionāriem un skolēniem ieejas biļetes cena ir viens eiro.

2. uzdevums

Klausies un vīrs svītras raksti trūkstošo vārdu! Skaitļus raksti ar cipariem! Tekstu vari klausīties vairākas reizes.

- Labdien! Vai Dobeles ceriņu dārza administrācija?
- Jā! Klausos jūs. Kā varu jums palīdzēt?
- Es gribētu uzzināt vairāk par ceriņu dārzu. Sakiet, cik tālu no Rīgas tas atrodas?
- Tas ir apmēram 70 km no Rīgas. Dobele ir neliela pilsēta Zemgales novadā.
- Un kā pie jums nokļūt, ja nav personīgā auto?
- Ja no Rīgas, tad vislabāk brauciet ar autobusu.
- Sakiet, lūdzu, kurā laikā pie jums ir visskaistāk?
- Protams tad, kad zied ceriņi. Brauciet maija beigās! Tad dārzā zied vairāk nekā dažādu 200 ceriņu.
- Vai jūsu dārzā notiek arī kādi pasākumi?
- Jā. Pagājušajā gadā 2. jūnijā notika kinomūzikas koncerts, bet šogad maija pēdējā svētdienā plānojam jauniešu koru koncertu.
- Un kāds ir dārza darba laiks?
- Mēs strādājam katru darbdienu no deviņiem līdz astoņpadsmitiem. No maija līdz augustam strādājam arī brīvdienās.
- Skaidrs. Un cik maksā ieejas biļete?
- Ieejas biļete pieaugušajiem maksā divus eiro un 50 centus, savukārt skolēniem un pensionāriem jāmaksā tikai viens eiro.
- Paldies par informāciju!
- Lūdzu! Gaidīsim ciemos.

3. uzdevums

Klausies un tukšajā vietā raksti atbilstošā vārda burtu! Tekstu vari klausīties vairākas reizes.

A – zemāka, **B** – siltākais, **C** – auksti, **D** – augstāka, **E** – zema,
F – aukstākais

Paraugs

0. Rudenī Latvijā gaisa temperatūra kļūst arvien **A**.

1. Ziemā Latvijā ir **C**.
2. Vidzemē pie Alūksnes gaisa temperatūra ir ļoti **E**.
3. Februāris ir **F** mēnesis, jo termometrs bieži rāda $-15\text{ }^{\circ}\text{C}$.
4. Vasarā **B** mēnesis ir jūlijs.
5. Šajā mēnesī temperatūra ir **D** par jūnija un augusta temperatūru.

3. uzdevuma teksts

Klausies un tukšajā vietā raksti atbilstošā vārda burtu! Tekstu vari klausīties vairākas reizes.

Ziemā Latvijā ir auksti. Vidzemē pie Alūksnes gaisa temperatūra ir ļoti zema. Aukstākais mēnesis ir februāris, jo termometrs bieži rāda mīnus 15 grādus pēc Celsija.

Martā biežāk spīd saule, kūst sniegs un atlido gājputni. Maijā pļavās un dārzos zied pavasara puķes. Vasarā siltākais mēnesis ir jūlijs. Šajā mēnesī temperatūra ir augstāka par jūnija un augusta temperatūru.

GRAMATIKA

1. uzdevums

➤ Gramatikas viela – īpašības vārdu pārākās pakāpes veidošana un salīdzinājuma izteikšana ar partikulu nekā un prievārdu par.

Izvēlies un virs svītras raksti atbilstošo vārdu!

Īpašības vārdu salīdzināmās pakāpes

Auksts	→	aukst-āk-s	}	+ par, nekā
Silta	→	silt-āk-a		
Saulains	→	saulain-āk-s	}	+ par, nekā
Lietaina	→	lietain-āk-a		

PARAUGS

Vasarā pļavās zied krāsainas (krāsainas, krāsainākas) puķes.

Dārzā zied krāsainākas (krāsainas, krāsainākas) puķes nekā pļavā.

1. Šogad pavasaris ir vēsāks (vēss, vēsāks) nekā citus gadus.
2. Laukā ir liels vējš, bet rīt būs vēl vējains (vējains, vējaināks).
3. Jāņos bieži ir lietains (lietaināks, lietains) laiks.
4. Šorīt ir tik saulains (saulains, saulaināks) rīts!
5. Vasara ir siltāka (siltāka, silta) par pavasari.
6. Pēcpusdiena ir karstāka (karsta, karstāka) par vakaru.
8. Agrā pavasarī atlido melnie (melnie, melnākie) strazdi.
9. Šis Jāņu siers ir ļoti garšīgs (garšīgs, garšīgāks).
10. Pie mūsu mājas zied balti (balti, baltāks) ceriņi.

Vienskaitlis	Daudzskaitlis
Baltais stārķis	Baltie stārķi
Melnais strazds	Melnie strazdi
Baltā cielava	Baltās cielavas

Gājputni – putni, kas rudenī lido uz siltākām zemēm, bet pavasarī atgriežas Latvijā.

2. uzdevums

➤ Gramatikas viela – darbības vārda *notikt* locīšana vienkāršajā tagadnē, pagātnē, nākotnē.

Liec darbības vārdu *notikt* atbilstošajā formā – *notika, notiek, notiks* un raksti virs svītras!

IEGAUMĒ

Darbības vārda *notikt* locīšana. Darbības vārds *notikt* ir tikai 3. personā.

Pagātne
notika

Tagadne
notiek

Nākotne
notiks

PARAUGS

Vakar **notika** teātra izrāde par Jāņu tradīcijām.

1. Pēc nedēļas, 23. jūnijā, **notiks** Jāņu ielīgošana.
2. Pavasarī Rīgas Zooloģiskajā dārzā parasti **notiek** Putnu dienas.
3. Vakar Papes ezerā netālu no Liepājas **notika** putnu vērošana.
4. Pēc divām dienām Ventspils pils dārzā **notiks** dažādi Jāņu pasākumi.
5. Katru gadu vasaras mūzikas festivāls **notiek** Vecrīgā, Doma laukumā.
6. Parīt jūras krastā **notiks** Zilā karoga pacelšana.

IEGAUMĒ

Ar vārdu savienojumiem ***pēc nedēļas, pēc divām dienām, parīt*** lieto darbības vārdu nākotnē.

VĀRDI

Jāņu ielīgošana – iesākt Jāņu, Līgo svētku svinēšanu.
Putnu dienas – putnu vērošanas ekskursijas, putnu būrišu darbnīcas, lekcijas par putniem.
Zilais karogs – rāda, ka jūras krasts un ūdens ir tīrs un drošs.

RAKSTĪŠANA

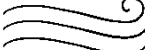
1. uzdevums

Pirms uzdevuma izpildes svarīgi, lai skolēns zina visus vārdus un ikonu nozīmi. Pirms uzdevuma izpildes jāatkārto nekārtņā darbības vārda būt pagātnes forma.

Iedomājies, ka tu nesen biji Latvijā. Tu raksti vēstuli draugam, kāds Latvijā bija pavasaris. Pārraksti tekstu pagātnē un ikonu vietā liec atbilstošu vārdu!

Vārdi: saule, mākoņi, vējš, lietus, sniegs.

PARAUGS

Šogad bieži pavasarī ir .

Šogad bieži pavasarī bija vējš.

Latvijā pavasarī ir un silts laiks.

Bieži debesīs ir , un tad ir vēsi.

Dažreiz ir un pat . Tas nav jauki!

Latvijā pavasarī bija saule un silts laiks.

Bieži debesīs bija mākoņi, un tad bija vēsi.

Dažreiz bija lietus un pat sniegs.

Tas nebija jauki!

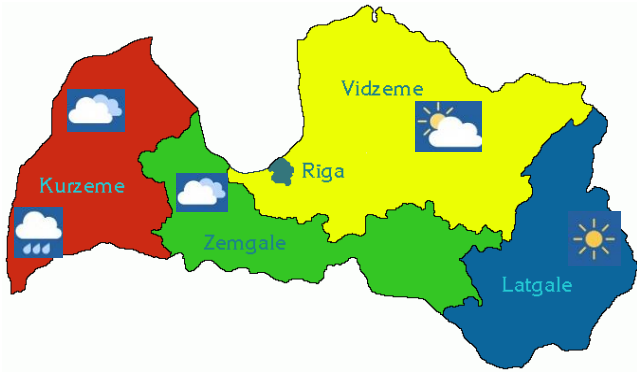
2. uzdevums

Šajā uzdevumā svarīgi, lai skolēns patstāvīgi pārraksta un pareizi aizpilda tabulas.

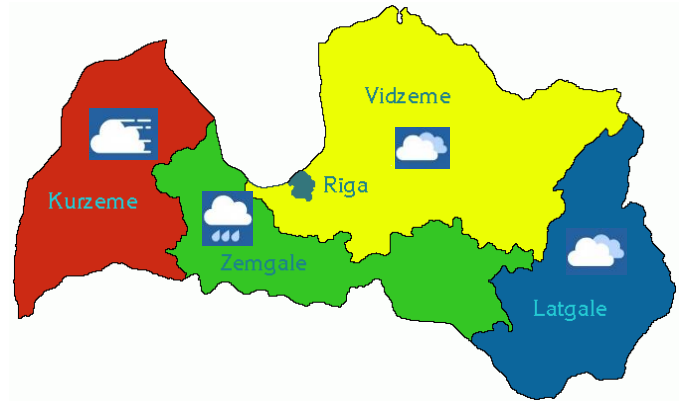
2.1. Aplūko Latvijas karti! Aizpildi tabulu un tu uzzināsi, kāds laiks būs Ligo vakarā, 23. jūnijā, un Jāņos, 24. jūnijā!

Vārdi, kurus var izmantot: *mākoņains, saulains, vējains, lietains, saule ar mākoņiem.*

23. jūnijā

24. jūnijā

Latvijas novads	23. jūnijs	24. jūnijs
Kurzeme	lietains, mākoņains	vējains
Zemgale	mākoņains	lietains
Vidzeme	saule ar mākoņiem	mākoņains
Latgale	saulains	mākoņains

2.2. Vēro laiku savā dzīvesvietā un aizpildi tabulu!

Vārdi, kurus var izmantot: *karsts, silts, mākoņains, saulains, auksts vējš, stiprs vējš, silts vējš, bezvējš, līst, siltāks, aukstāks, karsta saule, migla.*

Kāds laiks?

	Vakar			Šodien		
	No rīta (plkst. 8.00)	Pēcpusdienā (plkst. 15.00)	Vakarā (plkst. 20.00)	No rīta (plkst. 8.00)	Pēcpusdienā (plkst. 15.00)	Vakarā (plkst. 20.00)
Gaisa temperatūra						
Laika apraksts						

2.3.

Uzraksti, kāds laiks tev labāk patīk?

Kāds laiks parasti ir pavasarī un vasarā tavā zemē?

Kas ir svarīgi un kad 2.3. uzdevums ir labi izpildīts?

- Doma izklāstīta skaidri.
- Ir izveidots saistīts teksts.

3. uzdevums

Šajā uzdevumā jautājumos vārdu kārtība ir stingri noteikta, bet atbildēs vārdu kārtība var būt dažāda (piemēram, 2., 4., 6. teikumā), taču teikumam jābūt loģiskam, skaidri uztveramam.

Sakārto vārdus secībā un raksti jautājumus vai atbildes par pavasari un vasaru!

	JAUTĀJUMS	ATBILDE
1.	pavasaris / Kāds / ir? <u>Kāds ir pavasaris?</u>	Pavasaris ir silts un saulains.
2.	Kas notiek dabā pavasarī?	puķes / koku / plaukst / lapas / Pavasarī / un. <u>Pavasari plaukst puķes un koku lapas. / Koku lapas un puķes plaukst pavasarī.</u>
3.	atlido / Kuri / pavasarī / putni? <u>Kuri putni atlido pavasarī?</u>	Pavasari atlido stārķi, strazdi, zosis.
4.	Ko vēl dara pavasarī?	stādām / puķes / Mēs / dārzā. <u>Mēs stādām puķes dārzā. / Mēs dārzā stādām puķes. / Dārzā mēs stādām puķes.</u>
5.	tev / pavasaris / patīk / Vai? <u>Vai tev patīk pavasaris?</u>	Nē, man labāk patīk vasara.
6.	Kāpēc tev patīk vasara?	Vasarā / svinam / Jāņus / mēs. <u>Vasarā mēs svinam Jāņus. / Mēs svinam Jāņus vasarā.</u>

4. uzdevums

Izlasi reklāmu! Uzaicini draugu/draudzeni uz Jāņu nodarbību Latviešu namā!

	<p>Tuvojas vasaras saulgrieži – Jāņi!</p> <p>Folkloras kopa "Līgo"</p> <p>aicina uz nodarbību "Iepazīsim Jāņu tradīcijas"</p> <p>Š. g. 18. jūnijā plkst. 18.00 Latviešu nama Lielajā zālē.</p> <p>Pieteikšanās līdz š. g. 10. jūnijam. Līdzī jāņem groziņš*.</p>
---	--

Vēstulē uzraksti:

- 1) kad un kur notiks nodarbība;
- 2) kas jāņem līdzī;
- 3) kāpēc tu gribi iet uz šo nodarbību!

PARAUGS

No kā: dr@draugs.lv
Kam: tev@draugam.lv
Tēma:
Čau, Liene!
Kā Tev iet? Gribēju Tevi uzaicināt uz nodarbību "Iepazīsim Jāņu tradīcijas". Nodarbības notiks 18. jūnijā plkst. 18.00 Latviešu nama Lielajā zālē. Nodarbību vadīs folkloras kopa "Līgo". Tas būs groziņu vakars. Līdzī jāņem cienasts. Nodarbībās uzzināsim, kā svin Jāņus. Jāpiesakās līdz 10. jūnijam, tāpēc gaidīšu Tavu atbildi. Atā, Jānis.

VĀRDI

Groziņš – cienasts.

Groziņu vakars – saviesīgs vakars, kur katrs nes ēdienus un dzērienus.

Kas ir svarīgi un kad 4. uzdevums ir labi izpildīts?

- Veiktas visas norādītās darbības (atbild uz visiem jautājumiem, izmanto dotos vārdus savienojumus un papildina tekstu ar saviem vārdiem).
- Doma izklāstīta skaidri.
- Ir izveidots saistīts teksts.

5. uzdevums

Šajā uzdevumā teikumos vārdu kārtība var būt dažāda, taču teikumam jābūt loģiskam, skaidri uztveramam.

Sakārto vārdus secībā un tu uzzināsi septiņas skaistākās Jāņu tradīcijas!

Septiņas Jāņu tradīcijas

skaistas / Jāņos- / dziesmas / dzied

Jāņos dzied skaistas dziesmas.

Jāņu / gatavo / Jāņos / sieru

Jāņos gatavo Jāņu sieru.

---

lasa / Līgo / vakarā / zāles / Jāņu.

Līgo vakarā lasa Jāņu zāles.

---

rotā / zālēm / Jāņos / māju / ar / Jāņu

Jāņos rotā māju ar Jāņu zālēm.

---

ozollapu / vainagus / ziedu / Jāņos / pin / un

Jāņos pin ozollapu un ziedu vainagus.

---

deg / visaugstākajā / Jāņos / vietā / ugunskurs

Jāņos visaugstākajā vietā deg ugunskurs.

---

nedrīkst / Jāņu / gulēt / naktī

Jāņu naktī nedrīkst gulēt.

Izmantoti materiāli no tīmekļa vietnēm:

Leksika un lasīšana

<https://www.ieskaties.lv/debess-spideklu-kustiba>
<https://spoki.lv/literatura/Roze-ar-erkskiem/669797>
<https://ciklons.apollo.lv/5996435/tornado-sigulda-sada-speka-viesuli-ir-salidzinosi-reta-paradiba-visa-pasaule>
<https://evholding.lv/ev-holding-nogadas-jusu-kravu-jums-nepieciemamaja-temperatura/>
<https://www.livescience.com/25202-seasons.html>
<http://folklora.lt/skola/gadskartas.shtml>
<http://www.labavide.lv/categories/6-Meness-darzs/posts/352-Pavasara-baltums->
<https://www.valmieraszinas.lv/kops-1981-gada-ziemassvetki-bez-sniega-visa-latvija-bijusi-tris-reizes/>
<https://www.la.lv/riga-izveido-cerinu-darzu-ar-74-skirnu-stadiem>
<https://dravnieks.wordpress.com/2012/01/06/abelziedi-noskanas-2011/>
<https://www.vitolufonds.lv/aktualitates/arhivs/arhivs-junijs-2015>
<http://www.putni.lv/motalb.htm>
<https://www.delfi.lv/izklaide/skats/zudamkokos/latvija-biezak-sastopamo-koku-dziednieciskas-ipasibas.d?id=47289047>
<https://gatavosim.lv/receptes/klasiskais-janu-siers/>
<https://www.tvnet.lv/4518642/piemirsta-ligosvetku-tradicija-majas-puskosana-ar-januzalem>
<https://www.uzdevumi.lv/p/dabaszinibas/6-klase/klimats-5733/re-2383d322-bd4b-447a-a967-93cd95e2a53e>
<https://pngimage.net/png-%D1%81%D0%BE%D0%BB%D0%BD%D1%8B%D1%88%D0%BA%D0%BE-3/>
<http://www.durbe.lv/pasakumi.html>
<https://minikar.ru/lv/ezoterika/provedenie-prazdnika-ivana-kupala-ivan-kupala-tradicii/>
<http://www.sieviesuklubs.lv/kluba-jaunumi/aptauja-sogad-ligosim-dzinsas-ar-margrietinu-vainagu-galva-un-kimenu-sieru-galda-190131/>
<http://www.poga.lv/photos/dorisa/photo:714431/>
<http://praktiski.la.lv/vizbulites-ka-audzet-un-kopt-skaistas-pavasara-vestneses-plass-skirnu-saraksts>
<https://www.kick.lv/forums/topic/12885/spele-izdailo-burtu/?page=13/>
<https://www.mammamunteti.lv/emuars/40929/vai-verts-sava-darza-ieaudzet-pavasara-vestneses-zilas-vizbulites/>

Klausīšanās

<https://www.dobele.lv/lv/tourism-news/kulturas-dienas-dobeles-cerinu-darza>

Gramatika un rakstīšana

<https://www.dzirkstele.lv/lietotaju-raksti/rimi-uzsacis-gardaka-janu-siera-un-latvisko-tradiciju-meklejumus-143815>
<https://www.burtniekunovads.lv/public/lat/pasakumi/zina/851/>